

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 293/2023-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a zo sudcov Jany Laššákovej a Petra Molnára (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Slavomírom Kučmášom, advokátom, Plynárenská 1, Michalovce, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11 Co 150/2022 z 29. novembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. marca 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 11 Co 150/2022 z 29. novembra 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada o náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Okresný súd Michalovce rozsudkom č. k. 19 C 108/2017-71 z 15. októbra 2018 rozhodol o žalobe sťažovateľa v konaní o zaplatenie 99 000 eur s príslušenstvom tak, že jej v plnom rozsahu vyhovel a sťažovateľovi priznal voči žalovanému náhradu trov konania v pomere 100 %.

3. Po podaní odvolania žalovanou stranou krajský súd rozsudkom č. k. 11 Co 28/2019-110 z 18. marca 2020 zmenil prvoinštančný rozsudok tak, že žalobu zamietol a žalovanej strane priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. Krajský súd opravným uznesením č. k. 11 Co 28/2019-178 z 15. decembra 2020 opravil výrok rozsudku č. k. 11 Co 28/2019-110 z 18. marca 2020 týkajúci sa náhrady trov konania.

5. Sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu č. k. 11 Co 28/2019-110 z 18. marca 2020 a proti jeho uzneseniu č. k. 11 Co 28/2019-178 z 15. decembra 2020 dovolanie z dôvodov podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

6. O dovolaniach sťažovateľa rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č. k. 5 Cdo 81/2021 z 23. júna 2022 takto:

„Rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 18. marca 2020 sp. zn. 11 Co 28/2019 a opravné uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 15. decembra 2020 sp. zn. 11 Co 28/2019 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Uznesenie Okresného súdu Michalovce zo 14. júla 2020 sp. zn. 19 C/108/2017 a uznesenie Okresného súdu Michalovce zo dňa 15. februára 2021 sp. zn. 19 C/108/2017 vo výroku, ktorým bola zamietnutá sťažnosť žalovanej (I. výrok) v spojení s opravným uznesením zo dňa 26. februára 2021 sp. zn. 19C/108/2017 zrušuje a vec mu v tomto rozsahu vracia na ďalšie konanie.“

7. Krajský súd po vrátení veci napadnutým uznesením zrušil prvoinštančný rozsudok a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Sťažovateľ považuje postup krajského súdu a vydanie napadnutého uznesenia za „*absolútne procesné pochybenie odvolacieho súdu (odporcu), ktorý v celom rozsahu opomenul Najvyšší súd SR, ktorého právny názor vyjadrený v Uznesení sp. zn. 5 Cdo/81/2021 zo dňa 23. 06. 2022 je pre odporcu právne záväzný*“.

9. Sťažovateľ poukazuje na záver dovolacieho súdu, podľa ktorého posudzovaný rozsudok odvolacieho súdu nespĺňal kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku, pričom konštatoval, že krajský súd sa svojím rozhodnutím od ustálenej rozhodovacej praxe v otázke, komu je povinný plniť záväzok dlžník postúpenej pohľadávky po tom, čo mu bolo postúpenie pohľadávky oznámené, odklonil (napr. judikát R 42/2002), no svoj odklon odôvodnil všeobecne, neurčito a nepreskúmateľne.

10. Sťažovateľ je toho názoru, že zo strany odporcu došlo napadnutým rozhodnutím k hrubému procesnému pochybeniu jednak v dôsledku nerešpektovania vyššie uvedeného právneho názoru súdu vyššieho stupňa, ako aj v dôsledku absolútnej svojvôle pri rozhodovaní krajského súdu bez akéhokoľvek právneho základu, keďže v posudzovanom prípade nemal pre zrušenie prvoinštančného rozhodnutia oporu v žiadnom ustanovení zákona.

11. Sťažovateľ argumentuje, že odvolací súd môže, resp. má povinnosť zrušiť odvolaním napadnuté rozhodnutie len zo zákonných dôvodov špecifikovaných v § 389 ods. 1 CSP, pričom v danom prípade nedošlo k naplneniu ani jedného zo zákonom stanovených dôvodov na zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolacím súdom.

12. Odvolacím súdom vymedzený dôvod zrušenia prvoinštančného rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP, t. j. „*súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom*“, je podľa názoru sťažovateľa v posudzovanej veci neopodstatnený, nemožno ho ako dôvod zrušenia prvostupňového rozhodnutia aplikovať.

13. Sťažovateľ považuje napadnuté uznesenie tiež za arbitrárne, nepreskúmateľné a v jeho odôvodnení za svojvoľné v takej miere, že spôsobuje jeho zmätočnosť a nezákonnosť, v dôsledku čoho dochádza k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

14. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu.

15. V súvislosti so skutočnosťou, že ide o zrušujúce rozhodnutie krajského súdu, ústavnému súdu sú známe jeho predchádzajúce rozhodnutia, v ktorých poukazoval na to, že základné právo na súdnu ochranu „je výsledkové“, to znamená, musí mu zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08).

16. V nadväznosti na to ústavný súd pripomína, že v rámci konania o ústavnej sťažnosti zásadne preskúmava len právoplatné rozhodnutia, a to v tom zmysle, že musí ísť o rozhodnutia, ktorými sa konanie právoplatne skončilo (IV. ÚS 254/2011). Nemožno akceptovať, aby napĺňanie úsilia o spravodlivé súdne konanie príslušným všeobecným súdom nahradzoval ústavný súd svojím vstupovaním a ingerenciou do dosiaľ meritórne neskončeného konania. Ústavný súd môže urobiť zásah na ochranu ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv sťažovateľa až vtedy, keď už ostatné orgány verejnej moci nemajú možnosť namietaný protiústavný stav napraviť (m. m. IV. ÚS 322/09, IV. ÚS 270/2013).

17. Ak ústavný súd v rámci svojej doterajšej rozhodovacej činnosti pripustil výnimky z tejto zásady, išlo o prípady, keď ešte pred právoplatným skončením konania vo veci samej bolo v konaní o sťažnosti napadnuté právoplatné rozhodnutie, ktorým sa skončila iba určitá časť konania alebo ktorým sa riešila iba určitá parciálna procesná otázka. Podmienkou na pripustenie takejto výnimky však je, že v konkrétnom prípade musí ísť o rozhodnutie spôsobilé výrazne a nezvratným

spôsobom zasiahnuť do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných základných práv alebo slobôd sťažovateľa. K preskúmaniu kasačného rozhodnutia potom môže dôjsť len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich súdne konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahrňala črty svojvôle (I. ÚS 213/2017, III. ÚS 541/2015), ako aj to, že námietka ich porušenia sa musí vzťahovať výlučne na dané štádium konania a nemohla by už byť uplatnená neskôr (IV. ÚS 195/2010), prípadne by sa tento negatívny dôsledok musel zároveň vzťahovať na výsledok konania a nebolo by ho možné korigovať v ďalšom procesnom postupe alebo v opravných konaniach (IV. ÚS 322/09, IV. ÚS 331/2018).

18. Pre rozhodnutie ústavného súdu je podstatné, či namietané nedostatky napadnutého uznesenia všeobecného súdu sú natoľko intenzívne, že ich možno z pohľadu ústavného súdu vyhodnotiť ako fundamentálne, prípadne ako také, ktoré sú v príkrom rozpore s ústavnými princípmi.

19. V naznačených súvislostiach ústavný súd dodáva, že napadnuté rozhodnutie by mohlo zakladať porušenie označených práv sťažovateľa len v prípade, ak by boli spojené s konkrétnym relevantným nepriaznivým dôsledkom pre sťažovateľa, ktorý bol týmto uznesením krajského súdu spôsobený, pričom by sa tento negatívny dôsledok musel zároveň vzťahovať na výsledok konania.

20. V posudzovanom prípade odvolací súd zrušil prvoinštančné rozhodnutie z dôvodu, že okresný súd opomenul uplatnený nárok posúdiť aj z hľadiska jeho súladu s dobrými mravmi, za situácie, že vyšli najavo skutočnosti zreteľne indikujúce možnosť (nie nevyhnutnosť odvolacieho súdu, pozn.) nepoctivosti, teda zaťažil svoje rozhodnutie právnou vadou, ktorej náprava vzhľadom na dovolacím súdom konštatovaný dôkazný deficit v súvisiacich skutkových otázkach presahuje rámec odvolacieho konania. Vec bola teda vrátená okresnému súdu, ktorého povinnosťou bude predovšetkým zabezpečiť pre svoje skutkové závery dostatočný skutkový podklad procesne predpokladaným spôsobom. Úlohou prvoinštančného súdu bude tiež náležite sa vysporiadať s listinnými dôkazmi, ktoré strany v priebehu konania už predložili alebo ktoré navrhnú v nastávajúcom priebehu konania a po prípadnom doplnení dokazovania (v závislosti od dôkaznej iniciatívy strán) a následne vo veci opätovne rozhodnúť.

21. Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia bez potreby jeho podrobnej citácie dospel k záveru, že napadnuté uznesenie krajského súdu nepredstavuje prípad extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich súdne konanie, nevykazuje črty svojvôle či ústavne nonkonformnú aplikáciu relevantných zákonných ustanovení. Ústavný súd konštatuje, že nejde o rozhodnutie, ktorým by bolo vopred záväzne predurčené rozhodnutie prvoinštančného súdu o merite právnej veci sťažovateľa spôsobom, ktorý by v budúcnosti z hľadiska prípadného neskoršieho ústavno-súdneho prieskumu meritórneho rozhodnutia mal nenapraviteľné následky. S prihliadnutím na uvedené dospel ústavný súd k záveru, že nejde o prípad naplňajúci predpoklady odôvodňujúce výnimočne preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu, ktoré nie je konečnej povahy.

22. Z uvedeného vyplýva, že medzi napadnutým uznesením krajského súdu a označeným základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

23. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. júna 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu